

V L A A M S P A R L E M E N T

stuk **233** (2009-2010) – Nr. 13
ingediend op 3 december 2009 (2009-2010)

Ontwerp van decreet

houdende bepalingen tot begeleiding
van de derde aanpassing van de begroting 2009

Verslag

namens de Commissie voor Onderwijs en Gelijke Kansen
uitgebracht door mevrouw Marleen Vanderpoorten

(Hoofdstuk II – Onderwijs; hoofdstuk XX – Slotbepalingen)

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Boudewijn Bouckaert.

Vaste leden:

de heer Jos De Meyer, de dames Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Sabine Poleyn;
de dames Katleen Martens, An Michiels, Gerda Van Steenberge;
de dames Irina De Knop, Marleen Vanderpoorten;
de dames Kathleen Deckx, Fatma Pehlivan;
mevrouw Vera Celis, de heer Kris Van Dijck;
de heer Boudewijn Bouckaert;
mevrouw Elisabeth Meuleman.

Plaatsvervangers:

de heren Paul Delva, Jan Durnez, de dames Cindy Franssen, Katrien Schryvers;
de heren Erik Arckens, Frank Creyelman, Chris Janssens;
de dames Ann Brusseel, Fientje Moerman;
mevrouw Mia De Vits, de heer Chokri Mahassine;
mevrouw Danielle Godderis-T'Jonck, de heer Willy Segers;
de heer Jurgen Verstrepen;
mevrouw Mieke Vogels.

Stukken in het dossier:

- 233 (2009-2010) – Nr. 1: Ontwerp van decreet + Addenda + Addendum
– Nrs. 2 en 3: Amendementen
– Nr. 4: In eerste lezing door de Commissie voor Onderwijs en Gelijke Kansen aangenomen artikelen
– Nr. 5: Verslag van het Rekenhof
– Nrs. 6 en 7: Amendementen
– Nr. 8: Verslag namens de Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Decreetsevaluatie, Inburgering en Toerisme
– Nr. 9: Verslag namens de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
– Nr. 10: Verslag namens de Commissie voor Economie, Economisch Overheidsinstrumentarium, Innovatie, Wetenschapsbeleid, Werk en Sociale Economie
– Nr. 11: Verslag namens de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
– Nr. 12: Verslag namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed

INHOUD

1. Toelichting door de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel.....	4
1.1. Afdeling I – Basisonderwijs	4
1.2. Afdeling II – Secundair onderwijs	4
1.3. Afdeling III – Hogescholen	4
1.4. Afdeling IV – Financiering hogescholen en universiteiten	4
1.5. Afdeling V – Universiteiten	5
1.6. Afdeling VI – Schoolsport	5
1.7. Afdeling VII – Volwassenenonderwijs	5
1.8. Afdeling VIII – Inhaalbeweging in schoolinfrastructuur	5
1.9. Afdeling IX – Kwaliteit van onderwijs.....	6
2. Algemene bespreking	6
3. Artikelsgewijze bespreking	6
4. Tweede lezing en eindstemming.....	8

De Commissie voor Onderwijs en Gelijke Kansen besprak op 19 en 26 november en 1 december 2009 de haar toegewezen artikelen (artikelen 2 tot 15 en artikel 52) van het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de derde aanpassing van de begroting 2009. Het ontwerp van programmadecreet werd besproken in samenhang met het ontwerp van decreet houdende derde aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2009 (*Parl. St.* VI. Parl. 2009-10, nr. 19/1).

Omdat het voorliggende ontwerp van decreet ook een aantal besparingsmaatregelen bevat, werd het samen besproken met het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2010 en het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2010.

1. Toelichting door de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel

De *minister* stelt dat een toelichting bij een ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van een begroting altijd vrij technisch is. Deze keer is het – door de verwerking van de besparingsmaatregelen – een uitgebreid pakket geworden. Hij geeft toelichting bij de verschillende afdelingen van hoofdstuk II – Onderwijs.

1.1. Afdeling I – Basisonderwijs

Artikelen 2 en 3 bevatten technische correcties. De gegevens over de afvloeit van het meesters-, vak-, en dienstpersoneel zijn geactualiseerd zodat het definitieve cijfer nu pas kan ingeschreven worden in het decreet Basisonderwijs van 25 februari 1997 met betrekking tot de berekening van de werkingsmiddelen basisonderwijs.

1.2. Afdeling II – Secundair onderwijs

Artikelen 4 en 5 betreffen ook een technische correctie op basis van de definitieve cijfers van het meesters-, vak-, en dienstpersoneel zodat er een aanpassing is van de startbedragen voor 2009 in het decreet van 4 juli 2008 betreffende de werkingsbudgetten in het secundair onderwijs en tot wijziging van het decreet Basisonderwijs van 25 februari 1997 wat de werkingsbudgetten betreft.

1.3. Afdeling III – Hogescholen

Artikel 6 houdt een wijziging in van artikel 209, §3 van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap waarbij het basisbedrag per financierbare student met betrekking tot de sociale voorzieningen daalt van 293,26 euro naar 291,38 euro. Deze aanpassing kadert in de lineaire besparingen, namelijk het niet-indexeren van de niet-loongebonden kredieten voor het begrotingsjaar 2009.

Artikel 7 betreft een technische correctie van artikel VI.10 van het decreet van 19 maart 2004 betreffende de rechtspositieregeling van de student, de medezeggenschap in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen. De bijkomende academiseringsmiddelen werden via het Onderwijsdecreet XIX verlengd voor het begrotingsjaar 2009 maar de verlenging van de uitwerkingsbepaling werd over het hoofd gezien. Deze technische fout wordt hierbij rechtgezet.

1.4. Afdeling IV – Financiering hogescholen en universiteiten

Artikel 8 wijzigt artikel 51 van het decreet van 14 maart 2008 betreffende financiering van de werking van de hogescholen en universiteiten in Vlaanderen. Deze wijziging kadert in de maatregelen die getroffen worden om de onderwijsbegroting veilig te stellen. Wat de

rationalisatie en optimalisatie van het hoger onderwijslandschap betreft, geeft het regeerakkoord aan dat de Vlaamse Regering na maatschappelijk debat een beslissing zal nemen over de te vervullen voorwaarden. De rapporten van de Commissie Soete zullen gebruikt worden als de vertrekbasis van dit debat. Met uitzondering van een eenmalig bedrag van 5.000.000 euro, worden de middelen voor de rationalisatie van het opleidingsaanbod dan ook geschrapt (middelen van 2009, 2010 en 2011 = 17 miljoen euro). Aangezien de instellingen conform de regelgeving aanvragen ingediend hebben, wordt het bedrag van 5 miljoen euro (voorzien voor 2008 en overgedragen naar 2009) eenmalig behouden. Deze middelen worden na beoordeling verdeeld op basis van de rationalisatieplannen die de instellingen tegen 30 juni 2009 ingediend hebben.

Artikel 9 vervangt artikel 54 van het decreet van 14 maart 2008 in die zin dat conform het voorgaande artikel de wijze van uitbetaling van de toelage en de evaluatie van de voortgangs- en eindrapportering met betrekking tot deze eenmalige rationalisatiemiddelen worden bijgesteld.

1.5. Afdeling V – Universiteiten

Naar analogie met de hogescholen wordt ook voor de universiteiten de sociale toelage niet geïndexeerd in 2009 wegens de vooropgestelde lineaire besparingen. Artikel 10 past dan ook de indexformule in het artikel 140ter van het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap aan.

1.6. Afdeling VI – Schoolsport

Artikel 11 verschuift de inwerkingtreding van het decreet van 13 februari 2009 houdende de organisatie van schoolsport van 1 januari 2009 naar 1 januari 2010.

1.7. Afdeling VII – Volwassenenonderwijs

Artikel 12 gaat om een technische aanpassing van artikel 72bis van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs. De initiële tekst bepaalt dat de Vlaamse Regering jaarlijks over een totaal bedrag van ten minste 200.000 euro beschikt voor het ondersteunen en stimuleren van de centra die opleidingen als gecombineerd onderwijs willen organiseren. Om te vermijden dat jaarlijks een decretale aanpassing vereist is als de exacte kostprijs van de aanvragen lager liggen dan dit minimum, wordt een generieke bepaling ingeschreven.

Artikel 13 wijzigt artikel 110, §3, van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs in die zin dat aan het Fonds Inschrijvingsgelden Centra voor Volwassenenonderwijs voor het begrotingsjaar 2009 een dotatie wordt toegekend van 3.171.000 euro. Voor het begrotingsjaar 2009 worden de fondsmiddelen met de helft verminderd.

1.8. Afdeling VIII – Inhaalbeweging in schoolinfrastructuur

Artikel 14 heeft betrekking op de inhaalbeweging schoolinfrastructuur, waarbij de overheid via een DBFM-vennootschap (Design, Build, Finance, Maintain) een omvangrijke investeringsoperatie uitvoert in de schoolinfrastructuur. Met de eerste paragraaf wordt het Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs er toe gemachtigd om voor de terbeschikkingstelling van schoolinfrastructuur in het kader van het DBFM-programma gedurende de dertigjarige beschikbaarheidstermijn verbintenissen aan te gaan voor maximaal 100 miljoen euro per jaar.

In de tweede paragraaf wordt nader omschreven onder welke begrenzingsen er een indexering mag gebeuren. De derde paragraaf betreft de gemeenschapswaarborg in het kader

van de inhaalbeweging voor schoolinfrastructuur. Artikel 37 van het decreet van 7 juli 2006 betreffende de inhaalbeweging voor schoolinfrastructuur bepaalt immers dat de Vlaamse Regering gemachtigd is om een gemeenschapswaarborg te hechten aan de leningen aangegaan door de DBFM-vennootschap voor de realisatie van het DBFM-programma. De Vlaamse Regering kan daarbij de nadere regels bepalen, met betrekking tot de voorwaarden of modaliteiten voor het stellen van deze waarborg. In de derde paragraaf wordt dan ook het plafond aangegeven voor de gewaarborgde leningen. Logischerwijze is het plafond verbonden aan de verbintenissen die worden aangegaan in het kader van de inhaalbeweging in schoolinfrastructuur.

1.9. Afdeling IX – Kwaliteit van onderwijs

Artikel 15 voorziet de enveloppe van de inspectie van een indexformule en corrigeert deze vergetelheid in artikel 47 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs. De indexering wordt echter niet toegepast in de begrotingsjaren 2009 en 2010 als gevolg van de vooropgestelde lineaire besparingen.

2. Algemene bespreking

Het voorliggende ontwerp van decreet bevat een aantal besparingsmaatregelen die werden besproken samen met het ontwerp van decreet houdende derde aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2009, het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2010 en het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2010. Voor de algemene bespreking wordt daarom verwezen naar *Parl. St. VI. Parl. 2009-10, nr. 15/4-H*.

3. Artikelsgewijze bespreking

Hoofdstuk II – Onderwijs
Afdelingen I tot IX
Artikelen 2 tot 15

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

De artikelen worden aangenomen met 8 stemmen tegen 4 bij 3 onthoudingen.

Afdeling X. Terbeschikkingstelling (nieuw)
Artikel 15/1 (nieuw artikel 16)

Een amendement van de dames Kathleen Deckx, Vera Celis en Sabine Poleyn strekt ertoe een afdeling X, die bestaat uit een artikel 15/1, toe te voegen (*Parl. St. VI. Parl. 2009-10, nr. 233/3, amendement nr. 4*).

Mevrouw *Kathleen Deckx* zegt namens de indieners dat het gaat om artikelen die bij de onderhandelingen met de vakorganisaties en de vertegenwoordigers van de onderwijsetten nog zijn aangepast. De Raad van State bracht vooraf advies uit over de amendementen (advies 47.430/1). In artikel 15/1 wordt het hoofdstuk over de deeltijdse terbeschikkingstelling (tbs) wegens persoonlijke aangelegenheden, voorafgaand aan het rustpensioen, voor personeelsleden van de hogescholen geschorst. De reden is dat het systeem zeer duur en eigenlijk tegen de huidige voorwaarden onbetaalbaar is. Daarenboven bestaat er een alternatief: de loopbaanonderbreking 50-plus tot aan de pensioengerechtigde leeftijd. Door dit amendement moet er ook een toevoeging gebeuren in artikel 52 over de inwerkingtreding van het hoofdstuk. In artikel 52 wordt de inwerkingtreding van

het voormelde artikel ingevoegd, namelijk 1 december 2009. Dit komt erop neer dat de personeelsleden nog tot 30 november 2009 de tijd krijgen om hun aanvraag te doen. De uiterste startdatum van de maatregel wordt dan 1 maart 2010. De personeelsleden die reeds een andere aanvraag ingediend hebben, met een latere aanvangsdatum, krijgen de kans dat bij te werken. Alle betrokkenen zullen hierover duidelijke informatie krijgen.

Mevrouw *An Michiels* formuleert vooreerst een aantal bedenkingen bij de manier waarop de amendementen van de meerderheidspartijen worden ingediend. Ze worden de dag zelf ingediend waarna er nog weinig tijd rest om ze grondig te bestuderen. Deze opmerking is niet nieuw en werd tijdens de vorige legislatuur ook meermaals gemaakt. Ze merkt ook op dat de amendementen niet voldoen aan een aantal elementaire vormvereisten. Zo is het zelfs niet duidelijk bij welk decreet de amendementen horen. Mevrouw Michiels wijst erop dat het Vlaams Parlement een uitgebreide handleiding voor het opstellen van amendementen heeft gemaakt en suggereert aan de opstellers om ze grondig door te nemen.

Ten gronde heeft mevrouw Michiels ernstige bedenkingen bij het feit dat de bespreking van het amendement plaats heeft op 26 november en dat de aanvragen ten laatste op 30 november 2009 moeten ingediend zijn. De toelichting stelt dat het niet de bedoeling is om retroactief en zonder kennisgeving de tbs-maatregel te schorsen. Momenteel is er nog geen sprake van retroactiviteit maar dat zal wel het geval zijn wanneer de begroting definitief zal gestemd zijn. Nog meer frappant vindt zij de volgende paragraaf in de toelichting, namelijk dat de overheid na de tweede goedkeuring door de Vlaamse Regering van het programmadecreet op haar eigen website en door middel van een bericht, maximale ruchtbaarheid zal geven aan de geplande maatregel. En verder: “Tevens zal kort na de goedkeuring van het programmadecreet door de Vlaamse Regering de aankondiging van de aanpassing van de reglementering rond de deeltijdse tbs bekend worden gemaakt in het Belgisch Staatsblad.”

Dit is een ‘prachtig’ voorbeeld van ‘government-by-announcement’ en van het buitenspel zetten van het parlement. Gesteld dat het amendement niet zou worden aanvaard, dan is er een maatregel bekend gemaakt waarvoor geen decretale basis is.

De *minister* repliceert dat de betrokken personen werden ingelicht. Mocht het zo zijn dat het amendement niet wordt goedgekeurd, dan is dat volgens de minister geen echt juridisch probleem.

Het amendement wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 7. Daardoor wordt een afdeling X, bestaande uit een artikel 15/1 (nieuw artikel 16), toegevoegd.

Hoofdstuk XX. Slotbepalingen Artikel 52 (hernummerd artikel 53)

Een amendement van de dames Kathleen Deckx, Vera Celis en Sabine Poleyn strekt ertoe tussen het eerste en het tweede streepje, een nieuw streepje in te voegen, dat luidt: “– artikel 15/1, dat uitwerking heeft met ingang van 1 december 2009.” (*Parl. St. VI. Parl. 2009-10, nr. 233/3, amendement nr. 5*).

Mevrouw *Kathleen Deckx* verwijst naar haar toelichting bij artikel 15/1.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel worden aangenomen met 8 stemmen tegen 7.

Mevrouw *An Michiels* en mevrouw *Irina De Knop* vragen op basis van artikel 68 van het Reglement een tweede lezing van de in eerste lezing aangenomen hoofdstukken II en XX.

4. Tweede lezing en eindstemming

De commissie houdt de tweede lezing op 1 december 2009. De in eerste lezing door de Commissie voor Onderwijs en Gelijke Kansen aangenomen artikelen zijn terug te vinden in *Parl. St.* VI. Parl. 2009-10, nr. 233/4. Er werden geen opmerkingen gemaakt.

Amendement nr. 4 (nieuw artikel 15/1) en amendement nr. 5 (amendement op artikel 52) en het aldus gewijzigde artikel 52, worden in tweede lezing aangenomen met 8 stemmen tegen 6.

De aan de Commissie voor Onderwijs en Gelijke Kansen toegewezen en geamendeerde hoofdstukken II en XX worden aangenomen met 8 stemmen tegen 6.

De voorzitter,

Boudewijn BOUCKAERT

De verslaggever,

Marleen VANDERPOORTEN